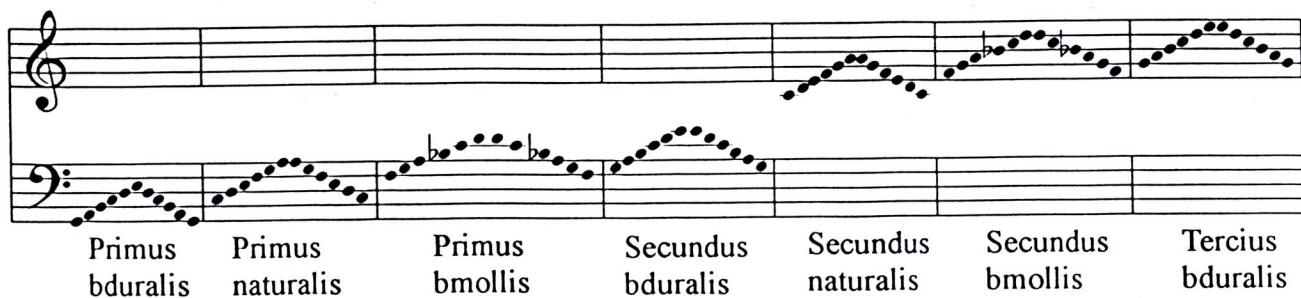
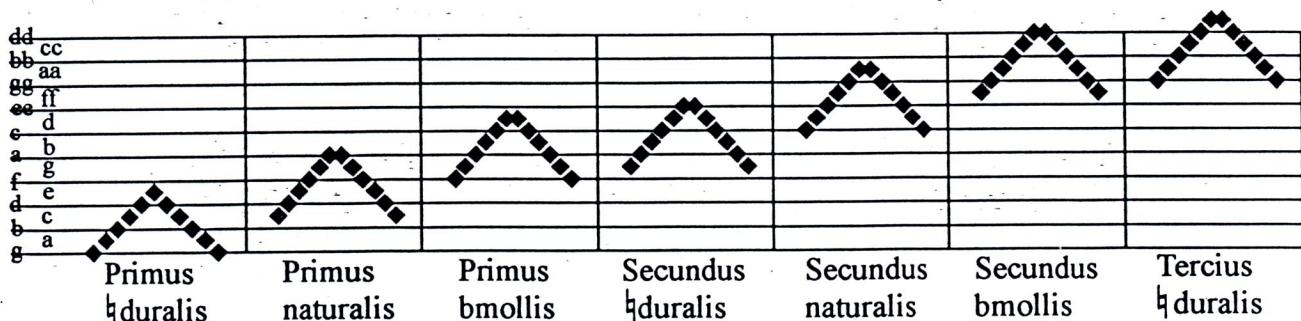

Středověký tónový systém

	Claves	Hexachordy						
		1. d	1. n	1.m	2. d	2. n	2. m	3. d
Excellentae	ee	e''						la
	dd	d''					la	sol
	cc	c''					sol	fa
	bb durum	h'						mi
	bb molle	b'					fa	
Superacutae	aa	a'					la	mi
	g	g'					sol	re
	f	f'					fa	ut
	e	e'						
Acutae	d	d'			la	sol	re	
	c	c'		sol	fa	ut		
	b durum	h				mi		
	b molle	b			fa			
Finales	A	a	la	mi	re			
	G	g	sol	re	ut			
	F	f	fa					
	E	e	la	mi				
Graves	D	d	sol	re				
	C	c	fa	ut				
	H	H	mi					
	A	A	re					
	Γ	G	ut					

Hexachordy:

- Cantus durus – tvrdý, od g, mi = b durum (mi-fa – h-c)
- Cantus naturalis – přirozený, od c (mi-fa – e-f)
- Cantus mollis – měkký, od f, fa = b molle (mi-fa – a-b)

Mody - chorál

Finála, dominantia, reperkuse a ambitus v modech:

liche' - authentic
sude' - plagal

Mody - stupnice

Stupnicově pojaté mody

Glarean (1544)

Glareanovy mody

perfecte et	
inperfecte	
15	
13	
12	
10	
8	
6	
5	
3	

[Notenbeispiel 1]

Dissonancie

14	
11	
9	
7	
4	
2	

Exemplum prime regule 2e 3e 4e 5^e

concordie
tenoris
cum
contratenore | concordie
contratenoris
cum
discantu

Mody, rozsahy

Střední rozsahy hlasů polyfonie v modech:

Rozsahy v transponovaných modech:

Philomathes: Melodie, ambitus a reperkuse modů 1-8

O vlastnostech odí

(124-129) Kromě toho poznáš mody sluchem, neboť každý má díky svým vlastnostem zvláštní melodii. První je totiž veselý, druhý překupuje smutkem, třetí je přísný, čtvrtý původec lichotek, pátý pozitkářský, šestý plný sil, sedmý mrzutý, poslední modus je smířlivý.

Clausula cantizans
Clausula tenorizans

Závěry v trojhlasu

1. a 2. modus

D
T
B

5. a 6. modus

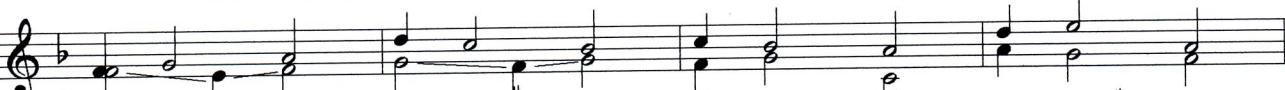
D
T
B

7. a 8. modus

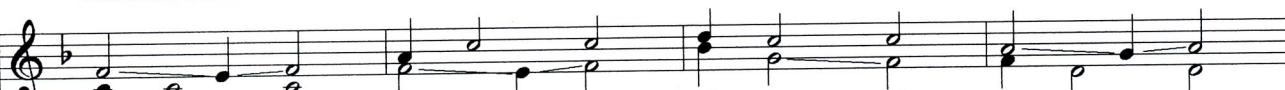
D
T
B

Čtyřhlasé kadence

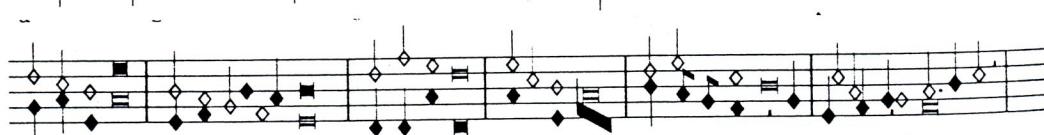
Clausula tenorizans in fundamento

Clausula bassizans in fundamento

Zeslabené kadence

Pitagoras reperit, transfert Boetius ipse.
Investigat Guido tubalque registrat.
Jubal epilogat, normasque ponit Johannes.
Ordinat ac supplet Gregorius Ambrosiusque...

Bestia non cantor qui non canit arte sed usu...

Guido sic ayt:
Musicorum et cantorum magna est distancia,
illi dicunt, isti sciunt que componit musica,
nam qui facit quod non sapit diffinitur bestia.

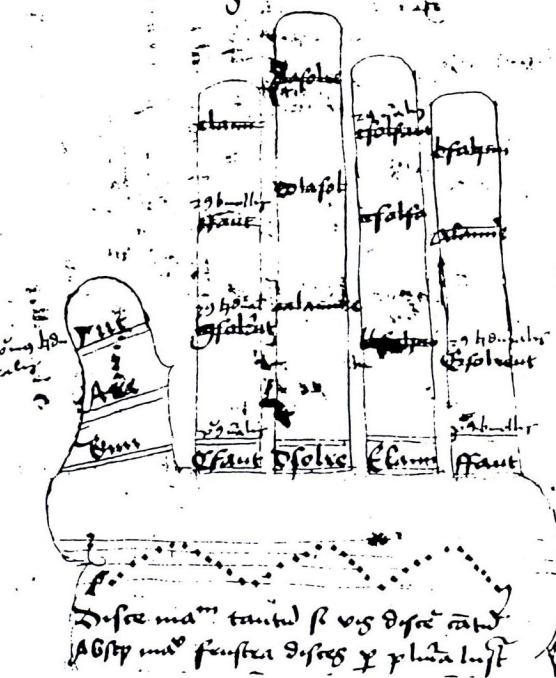
In Dsolre manet primus tonus atque secundus
terciusque et quartus elami sede locatur
est [F]aut meta quinto sextoque repleta
septimus et octavus gsolreut comitantur.

In desolre tonus primus pausat atque secundus
Est elami trinus quartus deinde locandus
Quintus cum sexto effaut tenet ordine recto
Septimus octavus gesolreut est sociandus.

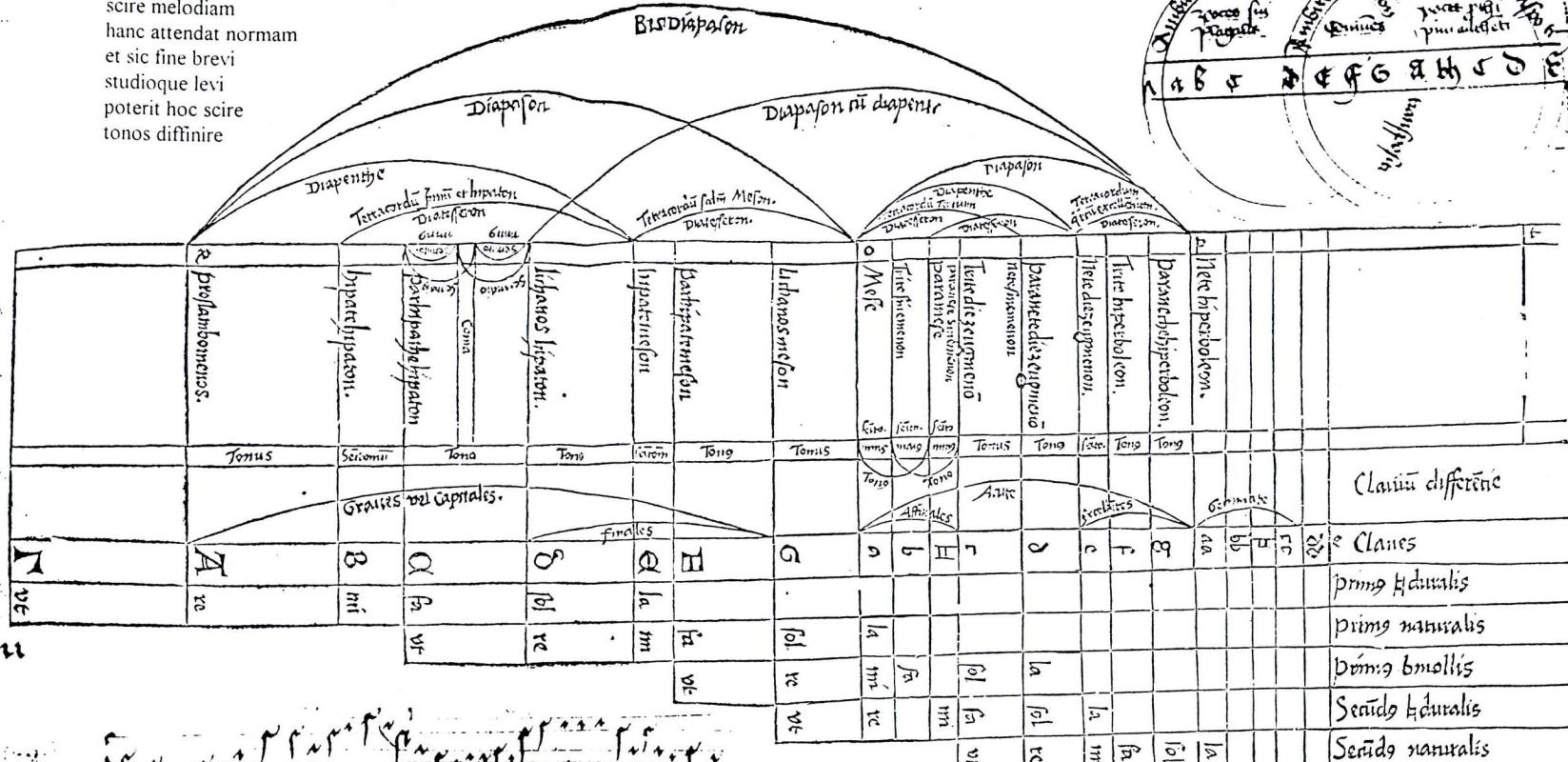
Ut re mi fa sol iungas his sillabis et la,
Cunctas claudit odas sic vox replicata per illas.

Disce manum tantum si vis discere cantum
Absque manu frustra disces per plurima lustra

Fa, Exea, Viamu

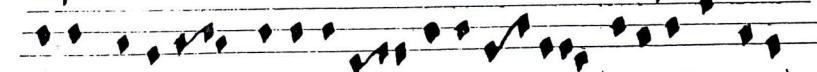

Si quis singulorum
cupit tonorum
scire melodiam
hanc attendat normam
et sic fine brevi
studioque levi
poterit hoc scire
tonos diffinire

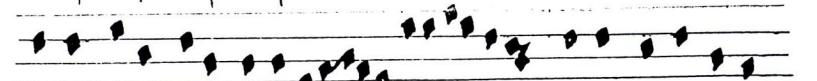

Pri re la Se re fa Ter mi fa
Quartusque mi la Quin fa fa Sex fa la
Sep ut sol Oct quoque ut fa

*Si no nū est reum aliati Si sic sic sic reum plectit nū est
ad fulc rediret aut nū tunc oris Si nū mactat e plicat*

Siquis suiffric apti tunc Orae melodiā hanc attendat nūm

*Et sic fine breui Studiōs seu post hī sic tonos diffinire
qūc paces deant regnisi in quā cantu*

*qūc agmū studiōs sicut dūcēt dūcēt dūcēt dūcēt dūcēt dūcēt dūcēt
armore tono facta quac spēde nobis qūc nō pecte;*